

РАТНИКЪ

ЗА ИКОНОМИЯ, ЛИТЕРАТУРА И ПОЛИТИКА.

Излиза за сега всѣка Недѣля

Одиш. абонаментъ 6 л.
Полугодишенъ 3 л.
За три мѣсеца 2 л.

За странство 10 лева год
ПРЕДПЛАТЕНИ.

Единъ брой 15 ст.

Всичко що се отнася до вѣст-
ника, се адресира:

Ред. в. „РАТНИКЪ“

Свищовъ.

ИВ. М. 52541

ИВ. М.

Обявления

за 1 кв. с. м. на 1 стр. 10 ст.

на другитѣ страниц . . . 8 ст.

за приставски обявления се плаща по двѣ стот. на дума.

Всичко въ предплатата.

Ръкописи и дописки назадъ не се връщатъ.

Пристигнаха въ ма-
зинътъ на ПЕТРЪ ГИ-
ВЪ разни ЦУГУЛКИ и
зани видове КОРДИ, КА-
РТОНИ, ЛЪКОВИ, ВОСАКЪ
пр. Цѣни

свършено евтини

ПРОДАВА СЕ

Кжца съ дворъ около 1000 кв. ме-
тръ, Попъ Тодорова частъ на улица
„Школка“, при сжѣди: Ангелъ Ше-
джията, Евгеница Д. Табакова, учи-
лището „Секелариевичъ“ и нхтъ. За-
разумение до притежателката и:

Зинка Я. Макавѣева.

ПЕТРЪ ИЛ. ДРАГАЦОВЪ

(Свищовъ — Попъ Михова частъ),

Свършившъ съ матура Русенското
мѣдѣлческо Училище, слѣдвалъ въ
тѣвнското Винарско училище, се ус-
новява въ родния си г. Свищовъ и
еднага услугитѣ си, срѣщу умерено
ознаграждение, на интересующитѣ по:
ощарство, лозарство, пчеларство и пр:
носително: ашладисване, почистване,
рязване разни дръвчета; прехвърля-
не пчели отъ стари въ нови (модерни)
шари, като дава съвѣти и опжтване
казанната си специалностъ.

Има на расположение най добро-
чествени и разни-калеми за ашии отъ
лъжки, круши, зарзали, праскови, сливи,
реши, вишни и пр.

Опитътъ ще докаже дѣйствително-
ста; прочее, въсползувайте се

— 5

Истински Руски бас-
ни (щамби) и разни ок-

сфорти пристигнаха въ
магазинъта на

1—4 ПЕТРЪ ГИКОВЪ

Д-РЪ ЛЕЙМАНЪ ПОМАДА. 1.50
Д-РЪ ЛЕЙМАНЪ ПУДРА, 3. л. и
Д-РЪ ЛЕЙМАНЪ САПУНИ 1.50

Се намиратъ за проданъ въ Свищовъ
книжарницата А. Н. Данковъ & Сіе.

Прѣдставителъ за цѣла България
Иванъ Н. Ионковъ г. Руссе.

Пудрата се употребява само който
употребява и помадата.

Съобщава се на Г. Г. купувачитѣ,
че при распечатването на Д-ръ Лейма-
новата пудра и сапунъ да се внимава
добрѣ, защото къмъ всѣко петдесетъ
парче отъ пудра и сапунъ има преклю-
ченъ чекъ отъ 10 корони, и ако се
попадне на нѣкой отъ купувачитѣ пуд-
ра или сапунъ съ чекъ, които е изда-
денъ срѣщу Лендеръ Банкъ Виена, да
се испрати на Главния прѣдставителъ
за България Г-нъ Ив. Н. Ионковъ въ
г. Руссе който веднага ще брой срѣщу
негъ, и ще плати 10 л. 50 ст. златни.

Подробности се даватъ и при при-
дажбата. — 1—5

Значението на клонътъ „Цен-
тралната — Свищовъ“ за на-
шия ступански животъ и за
нашитѣ желѣзници изобщо.

Обща грѣшка на нашата мрѣжа. — Ступански и адми-
нистративни центрове. — История. — Kanitz за Свищовъ.
— Свищовска търговия слѣдъ освобождението. — Други
цифри за стопанското му надмощие — Желѣзно-пътното
му значение. — Мнѣния на тѣхници. — Пунавъ или мо-
рето. — Сомовитъ или Свищовъ. Заключение.

(отъ Г. Т. Данаиловъ).

(Продължение отъ брой 10-й)

«Различна е мѣрката за богатство
въ българскитѣ градове. Въ Свищовъ
най-богатия човѣкъ се смѣта да има
100,000 марки (6 — 700,000 гроша). Хора
съ 40,000 марки капиталъ, при извѣст-
на прѣдприемчивостъ, си докарватъ до-
бъръ годишенъ доходъ. Като обикновенъ

на лихва се смѣтатъ 16% годишно».....
А за Свищовската скеля Kanitz казва:
«Долу, на дунавския брѣгъ се простира
една върволица красиви едноетажни зда-
ния и магазини, повече отъ които сж
построени въ европейски стилъ, слѣдъ
значителния пожаръ въ юний 1870 год.
Тукъ владѣе живо движение лѣтъ и осо-
бено прѣзъ износа на житата». . . «Въ
търговията често се съединява турския
капиталъ съ труда на българина за об-
що прѣдприятие. Така единъ богатъ тур-
чанъ, Ахмедъ, притежава заедно съ
единъ българинъ единъ реморкиоръ на
Дунава, една огнена воденица и хлѣбар-
ница. Но обикновенно българинътъ ра-
боти съ своитѣ сродници. Въ всѣкой отъ
по-голѣмитѣ, твърдѣ често неочаквано
богато наредени магазини скелята, ше
срѣщнете най-малко единъ по младъ
ролина на притежателя». . . .

Тие нѣколко думи на безпристраст-
ния европейски пжтникъ, смѣтаме ние,
сж най-добро доказателство за богатст-
вото и търговското значение на Сви-
щовъ прѣди освобождението. Тукъ сж
биле струпани голѣми сравнително бъл-
гарски капитали, тукъ е билъ центрътъ
на търговията не само на централната
България, но и на частъ отъ Тракия и
дори Македония. Неотдавна починалия
нашъ дѣдо, който е билъ членъ отъ една
богата търговска фирма на Свищова, ни
е разказвалъ често за своитѣ търговски
пжтувания изъ южна България до Тат-
Пазарджикъ и Озунджовския панаиръ,
отъ дѣто сж докарвали оризъ и др. сто-
ки за Свищовъ и Ромжния.

Но докжтъ за до освободителната
епоха ни говорятъ само въспоминания
и пжтни бѣлѣжки, като какво е било
търговското значение на Свищовъ, слѣдъ
освобождението вече излизатъ на явѣ
правилно отбѣлѣзвани факти и статис-
тика на явленията, които съ още по-
голѣма сила изтъкватъ прѣдимството на
Свищовъ прѣдъ другитѣ търговски пун-
ктове на Дунава.

Ние ще се обърнемъ най-напрѣдъ
къмъ статистиката на нашата търговия
като най-мѣродавенъ въ случая факторъ.

Отъ стѣкменитѣ тукъ двѣ таблици за *вноса* и *износа* на Свищовската митница и съседнитѣ ней крайдунавски то и на морскитѣ, може да се правятъ твърди интересни заключения за цѣлѣта. Въ първото врѣме на освобождение Свищовската митница надминава всичкитѣ митници на Дунава, както по вноса си, тъй и по износа и стои на второ подиръ Варненската. По-сетнѣ обаче значението на Свищовъ, като вносенъ пунктъ, захваща да пада, а Руссе да се издига. Вънъ отъ това Свищовъ остава пакъ на първо мѣсто послѣ Руссе. По вноса си Свищовъ съперничи и съ Бургасъ до когато тоя градъ, макаръ морско пристанище, не бѣше поставенъ въ по-благоприятно положение чрѣзъ линията болъ—Бургазъ. Колкото се отнася до стойността на *износа*, Свищовътъ безспорно е нѣмалъ до послѣднитѣ моменти перници на Дунава. Но това негово прѣдимство прѣдъ другитѣ пристанища се още по-вече издига когато се обърне къмъ *тоннажа* на износа. Тукъ Свищовъ не само е надминавалъ значително Руссе, както може да се съзре на външната табличка, но спори и съ морското пристанище на Бургазъ. Въ това отношение прѣдимството на гр. Свищовъ прѣдъ Бургасъ остава неоспоримо. Нека прибавимъ къмъ това, че Руссе напр. отъ 30 години насамъ е съединенъ съ вътрѣшнитѣ чрѣзъ желѣзница и хубави шосета още отъ мидхадово врѣме и слѣдователно се е намиралъ въ много по-благоприятни условия да развива своята търговия изобщо и износа частно. Ясно е за здравия разумъ, че ако Свищовъ, при лоши условия, спори и надминава търговско знание на Руссе за експорта на страната, неговото положение би било несравнимо по-благоприятно, ако да бѣ съединенъ на 50—100 км. съ вътрѣшността на страната чрѣзъ желѣзница. Не говорятъ факти, че нашиятъ законодатель е попадналъ въ грѣшка, когато е оставилъ естествения изходъ на централната желѣзница къмъ Свищовъ на страна и е отишелъ да я съединява съ Руссе? Каквито и да сж биле неговитѣ мотиви, тѣ пада прѣклонена глава прѣдъ фактитѣ на търговската статистика. Здравия разумъ тукъ диктува да се съединѣше, прѣдъ всичко да се помисли за Руссе, Свищовъ съ централната линия. Самъ *Kanitz*, като пътува отъ Търново за Свищовъ и срѣща по пътя си много кираджии, които за една натоварена съ 400 оки кола взематъ само единъ наполеонъ отъ Свищовъ до Търново т. е. за 4 дена пътъ, прави слѣдното заключение: «Това скромно възнаграждение за четире дневенъ пътъ, при лоши врѣме и ненастирани пътища, показва по-добри отъ всѣка фраза, колко трѣбва да бърза Турция съ прокарване на своитѣ пътища, ако иска за въ бѣдѣ да се яви заедно съ другитѣ землѣдѣлски страни на Дунава, като конкуренти на европейското тържище... За съжаление обаче Портата взема въ съображение, при желѣзнопътнитѣ проекти, по-малко стратегични съображения, отколкото народно-стопански; интъкъ би трѣбвало отдавна вече да се осъществеше линията Свищовъ—Търново, за която придружающиятъ ме инженеръ-сѣпжтникъ г. Гавронски още въ 1870 година е проектиралъ лесно изпълнимо трасе. Да, защо не може Митхадъ да остане по-дълго управителъ на Дунавската провинция?» Тие не само думи не сж съображения нито на заинтересуванъ материално, както може да бѣде Свищовскиятъ търговецъ днесъ, то на човѣкъ увлеченъ отъ мѣстенъ патриотизмъ; тѣ сж напълно безпристрастни, а при туй тѣ сж изказани още по-ясно освобождението ни заключения за въпроса, който ни занимава тукъ!

Градове	Вносъ въ хиляди левове						
	1881	1885	1888	1894	1896	1899	1900
Свищовъ	8218	4373	4743	8981	5196	3518	2292
Руссе	4713	7003	9158	13715	1569	10038	6021
Никополъ	602	446	440	1900	1269	692	287
Ломъ	6294	5919	4782	3196	1220	964	707
Варна	10548	13485	14713	17933	17301	11580	10883
Бургазъ	—	5364	4153	8957	8310	6962	4495

Вносъ въ тонни							
Свищовъ	—	16246	19849	33748	24258	22296	15065
Руссе	—	10530	16730	36229	41178	31043	20284
Никополъ	—	2214	2181	7419	8614	5792	4069
Ломъ	—	13689	10676	8137	6189	6437	5292
Варна	—	16816	18456	37944	43914	35274	29444
Бургазъ	—	7434	6469	28668	33048	31352	14694

Градове	Износъ въ хиляди левове						
	1881	1885	1888	1894	1896	1899	1900
Свищовъ	3175	3151	4879	4487	7904	3225	2318
Руссе	3115	2326	4064	3294	5882	2918	2718
Никополъ	1523	1839	2499	3044	5906	2012	418
Ломъ	1117	925	1215	1867	3145	2725	418
Варна	8403	14575	11630	13904	18554	8263	8718
Бургазъ	—	4548	4311	9004	18682	5324	5118

Износъ въ тонни							
Свищовъ	—	38781	46655	55002	71344	35213	1718
Руссе	—	28201	35374	32367	54235	19717	1818
Никополъ	—	24330	26609	39317	57919	23876	518
Ломъ	—	10197	12979	24833	39142	28209	1918
Варна	—	102469	77143	106256	131480	52938	5218
Бургазъ	—	14545	29930	71044	137896	32009	3218

ПОДЛИСТНИКЪ

Свадба по телефона.

хумореска отъ М. Твенъ.
преведе А. М.

(Продължение отъ брой 10).

— Розано, Вие сега не сте въ себѣ си!
— Да. И вие бѣхте нещирлици сега мистръ Фитцъ Кларенсъ.

— Мистръ Фитцъ-Кларенсъ!... но въ какво бѣхте нещирлици сега.

— Не бѣхте ли?... Или азъ добри не чухъ, че ме молехте да не пѣя вече моя любимъ романсъ.

— Бога ми никога не сжмъ Ви молилъ нѣщо подобно.

— Позволете да Ви зобѣлѣжа що искахте...

— Позволете да Ви забѣлѣжа, че никога не сжмъ Ви молилъ!

— Доволно добрий ми госмодине, Вие пакъ ме насжмърихте. Азъ никога това не ще Ви простя. Всичко е свършено между ни.

Вслѣдствие на това се раздаде плачъ и Алонзо едвамъ произнесе:

— О, Розано, откажи се отъ думата си. Увѣрявамъ те, тука има нѣкоя грѣшка. Азъ ни кажа не сжмъ говорилъ нѣщо подобно. Какъ можехте да си допуснете, че азъ мога да Ви насжмъря? Отговорете, Розано, Отговорете.

Отговоръ нѣмаше и по отдалечающия се гласъ на плачатъ Алонзо позна, че младата дѣвица се е отстранила отъ телефона. Той дълбоко въздѣхна и избега изъ стаята.

— Азъ ще намѣря майка си, думаше той, и тя ще обеди Розана, че азъ не сжмъ искалъ да я оскжмъря. Да, не сжмъ искалъ да я насжмъря.

Една минута, слѣдъ това пастора стоя задъ пердето, че отново се приближи до телефона. Той чу какъ Розана съ неженъ и развалянуванъ гласъ говореше:

— Милий Алонзо, азъ сжмъ виновата. Вие не можете ме оскжмъри така жестоко. Това е вѣрно, за Васъ говоряхе други, който истинно е подражавалъ гласътъ Ви.

Пастора отговори, като промени гласътъ си:

— Вие казахте, че между ни всичко е свършено. Да бѣде Вашето. Азъ съ прѣзрение отхвърлямъ Вашето раскаяние.

И той излезе отъ стаята, тържествующъ отъ побѣдата.

Минаха се четири часа. Алонзо се върна дома съ майка си, която намери въ бѣдно семейство. Те и двамата напразно чакаха нѣколко пѣти. Розано! Най послѣ, когато Франциско заходѣше слънцето, а вънъ поръ настѣпваше нощта — кждѣ седемъ години чакътъ, получишъ отговоръ, но не младата дѣвица, а отъ стринка Сюзана.

— Току що се върнахъ дома, почна азъ ще я намѣря.

Минаха се около десетъ минути и стринка Сюзана отговори съ развалянуванъ гласъ:

— Избѣгала, вземала си всичкитѣ пари и каза на слугитѣ, че отива при други момчета. На масата ѝ азъ намѣрихъ слѣдната записка: „Азъ си отидохъ, не ме дирете; азъ ще се върна, когато ми е разбито, никога вече не ще се видимъ. Кажете му, че азъ винаги ще си оставамъ за него, когато пѣя своя любимъ романсъ, но не ще забравя неговитѣ оскжмъри ни думи“. Какво значи това Алонзо, какво случило?

Алонзо поблѣдне и оледене, като мислеше. Майка му отдрѣгна завѣсата и отвори прозореца. Свѣжия въздухъ благотворно подействува на Алонзо и той расказа на майка си какво се е случило. Въ това врѣме тя съблѣде.